ఆంధ్రప్రదేశ్రాష్ట్రఉన్నతన్యాయస్థానం, అమరావతి

గౌరవనీయులైనశ్రీజస్టిస్జి. శ్యామ్ప్రసాద్గారు

సివిల్పునఃసమీక్షఅర్జీసంఖ్య: 1078/2019

ఎ. రాజగోపాల్ రెడ్డి మరియు ఇతరులు .... అర్జీదారులు

మరియు

జి.స్వామిరెడ్డి మరియు ఇతరులు ....ప్రతివాదులు

న్యాయవాదులు:-

పిటిషనర్ తరపు న్యాయవాది: శ్రీ జి. శ్రావణ్ కుమార్ గారు;

ప్రతివాది తరపు న్యాయవాది: శ్రీ ఆర్. శ్రీకాంత్ గారు;

ఉత్తరువుతేది: 12.02.2020

1. ఈ సివిల్ పునః విచారణ అర్జి, కర్నూలు ప్రధాన జూనియర్ సివిల్ న్యాయమూర్తి న్యాయస్థానంలోని ఓ. ఎస్. నెం. 27/2018 అను దావాలోని ఐ.ఎ. నెం. 68/2018 అను మధ్యంతర అర్జిలో, వెలువరిచిన తేది:07.03.2019 నాటి ఉత్తర్వును సవాలు చేసినందున ఉద్భవించింది.
2. అర్జిదారుని తరపు న్యాయవాది మరియు ప్రతివాదుల తరపు న్యాయవాదుల ఇరువురి వాదనలు వినడం జరిగినది.
3. ఈ కేసులోని రివిజన్ అర్జిదారులపై, కర్నూలు ప్రధాన జూనియర్ సివిల్ న్యాయమూర్తి, న్యాయస్థానంలోని ఓ.ఎస్. నెం.27/2018లో ప్రతివాదులు షెడ్యూల్ ఆస్తిపై, తమ శాంతియుత స్వాధీనం మరియు అనుభవాన్ని ఎప్పటికినీ జోక్యం చేసుకోకుండా, శాశ్వత నిషేదం కోసం దాఖలు చేశారు. సదరు దావా లోనే ప్రతివాదులు కూడా సివిల్ విచారణ స్మృతి, 1908లోని ఆర్డర్ -XXVI రూల్-9 మరియు సెక్షన్ 151 క్రింద దావా షెడ్యూల్ భూమిని కొలవడానికి అడ్వకేట్ కమీషనర్ ను నియమించడం కోసం ఐ.ఎ.నెం.68/2018 అను మధ్యంతర అర్జి దాఖలు చేశారు మరియు సదరు మధ్యంతర అర్జి, అనుమతించబడింది. ఈ ఉత్తర్వును సవాలుచేస్తూ అర్జిదారులు ఈ సివిల్ పునః సమీక్ష అర్జిని దాఖలు చేశారు.
4. అర్జిదారుల తరపు న్యాయవాది తన వాదనలను వినిపిస్తూ, ఈ కేసులో ఇరుపక్షాల సాక్ష్యాలను జోడించిన తర్వాత నిషేదిత ఉత్తర్వుల కోసం, ఒక దావాలో కమిషనర్ ను నియమించలేరని మరియు ప్రతివాదులు విచారణ సమయంలో సాక్ష్యాలను సేకరించడానికి ప్రయత్నిస్తున్నారని సమర్పించారు.

5. అర్జిదారుల తరపు న్యాయవాది **'అరవిందుకుమార్‌అగర్వాల్‌vs. లెజెండ్‌ఎస్టేట్స్(పి) లిమిటెడ్'** అను తీర్పు లోని పారా నెం.3 పై, అనుసరిస్తూ....

"...... 3. రెండు పక్షాలు తమ సంబంధిత సాక్ష్యాలను జోడించిన తర్వాత మాత్రమే, ఆస్తుల గుర్తింపుకు సంబంధించి ఏదైనా అస్పష్టత ఉంటే, న్యాయస్థానం స్వతహగా లేదా ఇరుపక్షాల దరఖాస్తుపై, ఒక వ్యక్తిని అడ్వకేట్ కమిషనర్ గా నియమించవచ్చు. నా అభిప్రాయం ప్రకారం, ఈ తరహా (నిషేదిత దావా) ప్రారంభదశలో అడ్వకేట్ కమిషనర్ ని నియమించడం కోసం చేసిన దరఖాస్తు శతక్షయధారాలను సేకరించడానికి సమానం కాబట్టి దానిని స్వీడరించలేము . ..."

అని వాదనలు చేశారు.

6. నిజానికి, ఈ తక్షణ సివిల్ పునః సమిక్ష అర్జిలో, దావా షెడ్యూల్ ఆస్తి యొక్క గుర్తింపు వివాదంలో ఉంది.

7. **'అరవిందుకుమార్‌అగర్వాల్‌vs. లెజెండ్‌ఎస్టేట్స్(పి) లిమిటెడ్'** అను మరో కేసు లోని పారా నెం.3 లో కూడా క్రింద విధముగా తీర్మానించడం జరిగినది.

"సాధారణంగా, నిషేదిత ఉత్తర్వుల కోసం దావాలో, సాక్ష్యాలను సేకరించడానికి అడ్వకేట్ కమిషనర్ ను నియమించలేరు. ఆస్తి గుర్తింపు లేదా దాని సరిహద్దులకు సంబంధించి తీవ్రమైన వివాదం ఉన్న సందర్భాల్లో మాత్రమే, నిషేదిత ఉత్తర్వుల కోసం దాఖలైన దావాలలో కూడా అడ్వకేట్ కమిషనర్ ను నియమించవచ్చు."

8. ఈ న్యాయస్థానం **"హర్యానావాక్ఫ్‌బోర్డ్vs. శాంతిసరూప్"** **మరియు** **'వరాలరామచంద్రారెడ్డిvs. మేకలయాదిరెడ్డి'** అను ఇతర తీర్పులపై కూడా ఆధారపడింది.

9. అతను, **'బండిశామ్యూల్మరియుమరొకరుvs. మేడిదనాగేశ్వరరామ** ' అను మరో కేసుపై కూడా ఆధారపడ్డాడు, ఇందులో ఈ క్రింది విధముగా తీర్మానించడం జరిగినది:

"సివిల్ విచారణ స్మృతి యొక్క సెక్షన్ 75 మరియు ఆర్డర్ XXVI రూల్ 9 ప్రకారం, వివాదంలో ఏదైనా విషయాన్ని విశదీకరించడం'. సివిల్ దావా లో అడ్వకేట్ కమిషనర్ ఏ పరిస్థితుల్లో నియమించాలనే దానిపై కొంత గందరగోళం ఉంది. ఈ ప్రశ్నకు సమాధనమివ్వడానికి, సివిల్ విచారణ స్మృతి యొక్క ఆర్డర్-XXVI రూల్--9లో "వివాదంలో ఉన్న ఏదైనా విషయాన్ని విషాదీకరంచడం " అనే వ్యక్తీకరణాకు లోబడి ఉండాలి. ఈ విషయంలో అనేక వ్యక్తీకరణాలు ఉన్నాయి, నిషేదిత ఉత్తర్వుల కోసం దావాలో అడ్వకేట్ కమిషనర్ ను నియమించకూడదనే భావనలో కొందరు ఉన్నారు. ఉదాహరణకు, వాది చేసిన నిషేదిత ఉత్తర్వుల దావాలో తన ఇంటికి ఒకే ఒక మార్గం ఉందని మరియు అతను చెప్పిన మార్గాన్ని ఉపయోగించకుండా ప్రతివాది అడ్డుకుంటున్నాడని చేసిన అభ్యర్ధనపై ఆధారపడి ఉంటుంది, దీనికి సంబంధించి ఏమైనా సాక్ష్యాధారాలు ఈ అంశం పై సరైన నిర్ధారణను అందించడానికి న్యాయస్థానంకు సహాయం చేయకపోవచ్చు, ఎందుకంటే దీనికి సంబంధించిన సాక్ష్యం భూమి/పొలములో అక్కడికక్కడే అందుబాటులో ఉంటుంది. కాబట్టి, న్యాయస్థానం మరియు పక్షాల సమయాన్ని వినియోగించడం ద్వారా మరియు చివరికి దావాను ఖచ్చితమైన నిర్ణయానికి ఆచరణాత్మక విధానం లేకుండా చేయడం ద్వారా చాలా మౌఖిక సాక్ష్యాలను జోడించకుండా ఉండటానికి ఇలాంటి పరిస్థితి ఖచ్చితంగా 'వివాదంలో ఉన్న ఏదైనా విషయాన్ని విశదీకరించడం' యొక్క వ్యక్తీకరణ పరిధిలోకి వస్తుంది. నిస్సందేహంగా, అడ్వకేట్ కమిషనర్ నియమించే ముందు, న్యాయస్థానం .... వాదిప్రతివాదుల అభ్యర్ధనలు, ఉపశమనములను మరియు వారిమధ్య నిజమైన వివాదాలను పరిశీలిస్తుంది."

10. '**అరవిందుకుమార్అగర్వాల్**' లోని తీర్పు ప్రకారం, నిషేధిత ఉత్తర్వుల కోసం దావాలో, సాక్ష్యాధారాలను సేకరించడానికి కమిషనర్ ను ప్రారంభదశలో నియమించలేరు, కానీ సరిహద్దులకు సంబంధించి తీవ్రమైన వివాదం ఉన్నప్పుడు సాక్ష్యం రెండు పక్షాలు జోడించిన తర్వాత నిషేదిత దావాలోఅడ్వకేట్ కమిషనర్ ను నియమించవచ్చు. తదనుగుణంగా, విచారణ న్యాయస్థానం, కేసు యొక్క వాస్తవాలు మరియు పరిస్తితుల ఆధారంగా, వివాదంలో ఉన్న విషయాన్ని వివరించడానికి ఒక కమిషనర్ ను నియమించాలని భావించి కమిషనర్ ని నియమించించింది.

11. ఇరువురు సమర్పించిన వాదనలను పరిశీలిస్తే, శాశ్వత నిషేదిత ఉత్తర్వుల కోసం దావాలో, దావా దాఖలు చేసిన తేదీలోగా న్యాయస్థానం అభిప్రాయం ఆధారంగా పార్టీల యాజమాన్య హక్కు మరియు స్వాధీనంని చూడవలసి ఉంటుంది. అర్జిదారులు/ప్రతివాదులు దావా దాఖలు చేసిన తేది నాటికి తమ స్వాధీనం మరియు యాజమాన్య హక్కు ను నిరూపించడానికి అవసరమైన పత్రాలను దాఖలు చేయాలి మరియు సాక్ష్యాలను సమర్పించాలి. విషయానికి సంబంధించిన స్పష్టీకరణకు కమిషనర్ నియామకం అవసరమని న్యాయస్థానం భవించినప్పుడు, ఆ ప్రయోజనం కోసం కమీషనర్ ను నియమించవచ్చు. మరీ ముఖ్యంగా, నిషేదిత ఉత్తర్వుల కోసం దావాలో, కమీషనర్ నియామకం చాలా అవసరం, ఎందుకంటే వివాదం ప్రధానంగా పరిధి మరియు సరిహద్దులకు సంబంధించి ఉంటుంది. కేసు యొక్క వాస్తవాలు మరియు పరిస్థితుల దృష్ట్యా, వివాదంలో ఉన్న విషయాన్ని వివరించడానికి మరియు సమర్థవంతమైన తీర్పు కోసం ఒక అడ్వకేట్ కమీషనర్ ని నియమించడం చాలా అవసరం.

12. ఈ తక్షణ సివిల్ పునః సమిక్ష అర్జిలో ఐ.ఎ. నెం. 68/2018 అను మధ్యంతర అర్జి లోని విచారణ న్యాయస్థానం యొక్క ఆదేశం, ఆస్తి యొక్క సరిహద్దులు మరియు గుర్తింపును నిర్ధారించడానికి ఒక అడ్వకేట్ కమీషనర్ ని నియమించినట్లు స్పష్టంగా వెల్లడిస్తుంది. అందువల్ల, విచారణ న్యాయస్థానం యొక్క నిర్ధారణకు ఎటువంటి జోక్యం అవసరం లేదని ఈ న్యాయస్థానం పరిగణించుచున్నది.

13. పైన పేర్కొన్న చర్చావాదనల దృష్ట్యా, ఈ సివిల్ పునః సమిక్ష అర్జి కోటివేయబడింది మరియు కర్నూలులోని ప్రధాన జూనియర్ సివిల్ న్యాయమూర్తి న్యాయస్థానంలోని ఓ.ఎస్. నెం. 27/2018 అను దావాలోని ఐ.ఎ. నెం. 68/2018 అను మధ్యంతర అర్జిలో వెలువరించిన 07.03.2019 నాటి ఉత్తరువును ఈ న్యాయస్థానం జోక్యం చేసుకోవడానికి ఎటువంటి కారణం లేదని నిర్ధారించడమైనది.

14. పై పరిశీలనతో, సివిల్ పునః సమిక్ష అర్జి కోటివేయబడింది. ఖర్చులకు సంబంధించి ఎటువంటి ఉత్తరువు ఉండదు.

15. కొనసాగింపుగా, ఈ అర్జిలో విచారణలో ఉన్న ఇతర అర్జీలు ఏమైనా ఉంటే ముసివేయబడినవి.